

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș.

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25.

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Duminica Vameșului și a Fariseului.

Evang. dela Luca 18. 10—14.

Zis'a Domnul pilda aceasta. Doi oameni s'au suit în Biserică să se roage, unul Fariseu și altul Vameș. Fariseul stând așa se ruga întru sine: Dumnezeu mulțumescu-ți că nu sunt ca ceilalți oameni răpitori, nedrepți, preacurvari, sau ca și acest Vameș. Postesc de doua ori în săptămână, dau zeciuiala din toate câte câștig. Iar Vameșul de departe stând, nu vrea nici ochii săi la cer să-i ridice, ci își bătea pieptul său zicând: *Dumnezeule milostiv fii mie păcătosului.* Zic voua s'a pogorât acesta mai îndreptat la casa sa, decât acela: că tot cel ce se înalță spre sine, se va smeri, iar cel ce se smerește pre sine se va înălța.

Când spune sf. evanghelie de azi, că vameșul a mers mai îndreptat acasă de cât fariseul. prin aceste cuvinte trebuie să înțelegem, că vameșul a mers acasă îndreptat, dar fariseul judecat și osândit.

Avem prin urmare tot interesul să examinăm aceste două rugăciuni cu urmări atât de diferite. Cu acelaș scop au mers amândoi în biserică, să se roage și cu toate ca nici a fariseului intenție nu'a putut să fie a vătămă pe Dumnezeu, el a ieșit din biserică judecat.

Fariseul a fost dintre acei oameni, despre cari spune evangelistul că: „nădejdăuiau întru sine, cumcă sunt drepți și defaimau pre ceilalți” și aceasta idee falsă despre pretinsa lui nevinovăție și despre valoarea faptelor lor bune a pus pe buzele lui cuvinte prin cari a vătămat dreptatea dumnezeiască și iubirea ce a datorat deaproapelui.

Dumnezeu spune în sîta scriptură, că el va cerceta în ziua mîniei sale nu numai Tirul și Sidonul, adica pe acei păcătoși, cari pentru păcatele lor se pot confunda cu aceste orașe necredincioase, ci va duce lumina judecăților lui până chiar în Ierusalim, adecă va examina și motivele faptelor noastre bune, cari pare că ne egalizează cu cele mai credincioase suflete ale Ierusalimului: „cerca-voi Ierusalimul la lumină” și atunci — Doamne sfinte — câte fapte, pe cari noi contasem se vor găsi moarte ochilor lui, ce teribilă va fi aceasta descoperire pentru noi, când din toate câte am făcut — cum credeam noi pentru cer — ce puține acțiuni se vor afla, cari va voi Dumnezeu să le primească ca ale lui și câte vor fi înaintea lui ca tot atâtea crime, pentru cari vom fi judecați fără

milă: „voi cerca Ierusalimul la lumina”. Ce nebunie este deci a ne încrede în niște fapte, cari dacă sunt în adevăr bune, nu sunt ale noastre cum spune Domnul „fără de mine nu puteți să faceți nimica” bun și dacă sunt rele, sunt exclusiv ale noastre, pentru cari vom fi judecați.

Nu stă lucrul altcum nici cu acei puțini sfinți aleși ai lui Dumnezeu, cari au trecut peste vieața aceasta fără de a face vre un păcat de moarte și aceștia au motive de umilire odată pentru aceea absolută subordine, în care este o creatură față de creator, adoua pentru ca sfințenia lor a fost darul lui Dumnezeu și a treia, pentru că înainte de ce ar fi fost botezați și ei, au fost un obiect de groază și mânie a lui Dumnezeu un motiv de ajuns, ca să facă pe ori care fiu a lui Adam umilit.

În privința aceastei exemplul cel mai strălucit avem în prea curata Vergura Maria, care fără păcat personal și scutită de păcatul strămoșesc, a fost atât de smerită, încât — cum spune însăși dânsa — aceasta smernie a fost motivul, pentru care a fost aleasă să fie maica Domnului „că a căutat spre umilința servitoarei sale”.

Cu un cuvânt Dumnezeu a hotărât întru înțelepciunea sa, că va pune între dreptatea lui îngrozitoare și între îndurarea lui fără margini umilința noastră „zic vouă tot cel ce se înalță pre sine se va smeri, iar cel ce se smerește pre sine se va înalța”. Gradul umilinței noastre hotărăște în ce măsură va aplica Dumnezeu față de noi îndurarea ori dreptatea lui.

La lumina acestor adevăruri vom înțelege de ce a plăcut lui Isus atât de mult rugăciunea vameșului: „Doamne fii îndurător mie păcătosului!”

Biblioteca pentru clasa cultă.

Simțim pururea o adevărată înălțare sufletească, de câte ori ne vine la mână câte o carte, în care se scrie despre trecutul și prezentul Bisericii noastre. Așa am avut o mare mângâiere, când ca dar de Crăciun am primit noi publicul cetitor opul intitulat:

Din trecutul Bisericii Răsăritene cu reflexii la timpul de față de Dr. Alexandru Nicolescu Episcopul Lugojului. Prețul 25 lei. Cu următorul cuprins:

Introducere. Cap. I. Inceputurile biserici constantinopolitane până la săborul din anul 381. II. Săborul din 381. III. Dela 381-451 până la săborul de la Calcedon. IV. Săborul de la Calcedon. V. Urmașii lui Anatoliu, până la Ioan II. VI. Dela Ioan II, până la Sergiu. VII. Monoteletismul. VIII. Săborul Trulan, Anul 692. IX. Lupta împotriva icoanelor sfinte. X. Schisma lui Fotiu. XI. Dela schisma lui Cerulariu până în zilele noastre. XII. Câteva reflexii. XIII. Prin proba de foc a războiului mondial. XIV. Spre unirea tuturor.

După ce ilustrul autor, răsfoind în cărțile sfinților Părinți și cărțile liturgice ale bisericii răsăritene în introducerea opului a citat o mulțime de declarații, din cari se poate constata, că biserica răsăritului a recunoscut în totdeauna în veacurile dintâi ale creștinizmului, că Domnul Nostru Isus Hristos a pus mai mare peste întreagă biserica sa pe sf. Petru și urmașii aceluia, papii de la Roma, sfârșește introducerea operei sale astfel: „Am citat lucrurile aceste din cărțile românești numai ca să nu lipsească și biserica românească din corpul unanim al glasurilor, ce preamăresc Roma eternă. Da! Strălucirea Romei au cân-

lat-o toți bărbații de seamă ai bisericei veacurilor dintâi. Sf. Irineu vorbește despre biserica cea mai mare și mai veche și tuturor cunoscută întemeiată de cei doi gloriși Apostoli Petru și Pavel la Roma, și tot el în cartea sa despre Erezii Cap. III. 3, 2 scrie:

„Toate bisericile, adică toți credincioșii de pretutindeni trebuie să fie uniți cu biserica aceasta (a Romei) pentru întâietatea ei mare, în care s'a păstrat totdeauna tradiția primită dela Apostoli.” ... „Ce-i mai mult, până și ereticii arieni, nestorienii, monofiziții, pelagianii, prin corifeii lor alergau la Roma, ca papa să-i întărească și să-i aprobe.”

„Dacă aceste sunt faptele luminoase ale istoriei bisericii străvechi, cum se face totuși, că biserica răsăriteană astăzi este despărțită de biserica apuseană? Aceasta o explică broșura de față, deci *tolle, lege* și roagă-te pentru cel ce s'a năzuit, să te lumineze pe baza izvoarelor limpezi ale istoriei.

Lugoj, la sărbătoarea Nașterii după trup a Domnului, anul 1924. Episcop Alexandru Nicolescu al Lugojului.”

Recomandăm acest op de mare valoare în atenția tuturor, cari se interesează de chestia aceasta, fie pro — că ei se vor întări în credința și știința lor — fie că se interesează contra, că aceștia se vor putea convinge, ori barem vor medita, despre părerea lor greșită în care trăiesc, și cu puțină bună voință se pot lămuri.

În sfârșit să ne fie îngăduiți și nouă a încheia cu cuvintele lui Dionizie Corinteanul:

„Astăzi petrecul'am ziua Duminecii, în care am citit epistola (cartea) voastră, pe care citindu'o pururea de aici înainte... prisosi-vom în... dovezi preabune”.

La Roma!

(Urmare)

Din numărul acestora — cari se vor duce în acest „An Sfânt” la Roma — nu pot să lipsească, evident, nici credincioșii bisericii noastre române unite. Dubla importanță a orașului sfânt, de care, pe lângă unitatea credinței, ne leagă și originea noastră de sânge, trebuie să ne atingă — cu deosebire acum în împrejurările extraordinar de grele, prin care trece această biserică — într-o așa măsură, încât noul pelerinaj român să întrecă deabinele, ori măcar să poată sta cu vrednicie alături de manifestările similare ale altor biserici de aceeași putere cu noi.

În scopul acesta s'a constituit din partea corului nostru episcopesc un mare comitet de organizare, prezidat de însuși I. Preasfinția Sa mitropolitul Vasile, care este ajutat în lucrările sale de alte comitete mai mici, ale singuraticelor eparhii. Primele lucrări ale acestor comitete, privesc condițiile de transport și de încartiruire, privitor la cari s'au și cerut informațiile necesare, urmând ca după primirea acestora să se fixeze, prin comunicate oficiale, toate amănuntele cari pot să intereseze pe cei ce vreau să participe.

O ședință ținută la Blaj, a marelui comitet provincial a hotărât principial ca masele de credincioși cari vreau să meargă la Roma să poată alege, dacă vreau să facă acest drum pe o cale mai lungă peste Constanța — Constantinopol — Pireu — Napoli și înapoi, pe uscat, peste Florența — Milano — Veneția — Triest — Belgrad, ori pe o cale mai scurtă Belgrad — Fiume — Ancona și înapoi pe acelaș drum de mai sus. Un alt moment, asupra căruia iarăși e vorba să

se poată face o alegere, este data când să se facă pelerinajul, stabilindu-se și aici, firește tot numai principial, două posibilități: Una pentru primăvară (sfârșitul lui Aprilie și începutul lui Maiu,) iar a doua pentru lunile de toamnă Septembrie—Octombrie.

Toate acestea sunt, evident, numai combinații, fiindcă totul atârână dela posibilitatea de încartuire la Roma și de la numărul participanților. Cu toate acestea credem că e bine, că cei ce se gândesc la acest

pelerinaj — și amintim aici îndată, că cheltuelile e vorba să fie de 6—8, respective de 8—10 mii Lei — să se anunțe comitetelor dela centrele eparhiilor, ori chiar și direct comitetului central dela Blaj, arătând: când ar fi mai bucuroși să facă drumul la Roma și dacă preferă a-l face pe calea mai scurtă, ori ar dori să treacă la acest centru al Apusului peste Constantinopolul bisericii răsăritene.

(După Unirea)

Calendar săptămânal.

8—14 Februarie 1925.

8. **Dumineca** Vameșului și farizeului (Luca 18. a inv. 3. g13.) Marele martir Teodor Stratilat și sf. Prof. Zacharia.
9. Luni. Sf. M. Nichifor.
10. Marți. Sf. M. Haralambie † 202. d. H.
11. Miercuri. M. Vlasie și amintirea Sfintei Teodora † 867 d. H.
12. Joi. C. P. Melentie.
13. Vineri. C. P. Marlinian, eremit în Palestina † 418. d. H. azi se mai amintesc și Sta Zoe și Sta Fotina.
14. Sâmbătă. Cuv. Păr. Axentie. — Azi se face amintirea și Sf. Maron.

„Vestitorul“ Organul Eparchiei române unite de Oradea Mare și revista de cultura religioasă, aduce interesanta și importanta veste, că arhimandritul rus Sergie Dabith, doctor în teologie și dreptul canonic, fost reprezentant al ortodoxiei rusești în mai multe centre europene, a pus mărturisire de credință în mâinile Mgr. Chaptal epp. orientalilor converțiți din Paris, Dela Conciliul din Florența e cel dintâiu prelat rus, care trece la catolicism.

Despre noi înșine. Zi ce merge se arată o interesare mai viuă fața de Organul nostru. Întrebând pe Vasile Bleda din comuna Iapa că cunoști dia organul „Dumineca“? Da cum nu-respondе d-lui băiatul meu merge în toată Dumineca la biserică și cumpără acolo câte un exemplar.

Așa se vede în aceasta comună fruntașă se știe-ca și la centrele mari catolice apusene-cum se respândește un organ catolic. Ne ar interesa mult să auzim și din alte comune despre modul desfacerei?!